

OSNOVA ZA IZRAČUN OLAJŠAVE ZA ZAPOSLOVANJE PO 55B. IN 56. ČLENU ZDDPO-2

Pojasnilo DURS, št. 4200-116/2012-2, 24. 2. 2012

V zvezi z uveljavljanjem olajšave za zaposlovanje po 55b. členu in olajšave za zaposlovanje invalidov po 56. členu Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10 in 59/11) smo od zavezanca prejeli vprašanje, katere zneske je mogoče upoštevati kot plače, ki so osnova za izračun olajšave:

- II. bruto (tj. vključno s prispevki delodajalca, ki se sicer po SRS 15.24 a, č in f ne štejejo kot plača) ali
- I. bruto, tj. brez prispevkov delodajalca, pri čemer vas zanima, ali se upoštevajo obračunane in izplačane plače, ki vključujejo tudi refundacije, ali obračunane plače, ki ne vključujejo refundacij, ki se izkažejo kot terjatve do države, ter
- kako obravnavati trinajsto plačo, bolniško v breme delodajalca, dopust, praznike ter regres za letni dopust.

Odgovarjamo naslednje:

Zavezanec, ki izpolnjuje pogoje za olajšavo po prvem odstavku 55b. člena ali po 56. členu ZDDPO-2, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v predpisanem odstotku plače osebe, na katero se olajšava nanaša. Pri tem se kot plača upošteva obračunana bruto plača te osebe, brez prispevkov delodajalca na bruto plačo. Znesek bruto plače vključuje tudi t. i. trinajsto plačo in nadomestila plače, ki jih je delodajalec dolžan obračunati in izplačati v skladu s kolektivno pogodbo oziroma na podlagi pogodbe o zaposlitvi in ki v skladu s predpisi in računovodskimi standardi bremenijo delodajalca (to so nadomestila za čas odsotnosti z dela zaradi izrabe letnega dopusta, praznikov in odsotnosti, ki bremenijo delodajalca in do katerih vračila delodajalec ni upravičen). V ta znesek pa se ne štejejo refundacije oziroma povračila, ki grejo v breme zdravstvenega zavarovanja ali drugega zavezanca oziroma se zagotavljajo iz proračuna, ter tudi ne regres za letni dopust, povračila stroškov v zvezi z delom in druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo.

Olajšavo za zaposlovanje v skladu s 55b. členom ZDDPO-2 lahko uveljavlja zavezanec, ki na novo zaposli osebo, mlajšo od 26 let, ali osebo, starejšo od 55 let, za nedoločen čas na podlagi pogodbe o zaposlitvi v skladu s predpisi o delovnih razmerjih. Uveljavljanje olajšave je določeno z znižanjem davčne osnove v višini 45 % plač te osebe, vendar največ v višini davčne osnove, za prvih 24 mesecev zaposlitve te osebe v davčnem letu zaposlitve in naslednjih letih do poteka 24 mesecev. Navedena olajšava se izključuje z olajšavo za zaposlovanje invalidov po 56. členu ZDDPO-2, kot tudi z olajšavami za zaposlovanje po Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 in po Zakonu o ekonomskih conah, kar pomeni, da je preprečeno podvajanje olajšave za posamezno zaposleno osebo.

Olajšavo za zaposlovanje invalidov po 56. členu ZDDPO-2 lahko uveljavlja zavezanec, ki zaposluje invalida, po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov. Olajšava se uveljavlja kot znižanje davčne osnove v višini 50 % plač te osebe oziroma v višini 70 % plač te osebe, če gre za zaposlovanje invalidne osebe s 100 % telesno okvaro ali gluho osebo, oziroma v višini 70 % plač te osebe, če zavezanec zaposluje invalide nad predpisano kvoto in katerih invalidnost ni posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri istem delodajalcu po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, vendar največ v višini davčne osnove.

Davčna olajšava za zaposlovanje osebe, na katero se olajšava nanaša, je določena v obliki zmanjšanja davčne osnove zavezanca, ki zaposli tako osebo, v določenem odstotku plače te osebe. To pomeni, da se plača te osebe pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca najprej priznava kot odhodek v obračunanem znesku v skladu s 35. členom

ZDDPO-2 in dodatno v določenem odstotku obračunanega zneska plače zmanjšuje davčno osnovo zavezanca kot davčna olajšava po 55b. oziroma 56. členu tega zakona.

S pojmom plače se razumejo bruto plače, obračunane v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi in računovodskimi standardi. Po SRS 15 je plača kosmati zaslužek zaposlenca za opravljeno delo, ki vsebuje poleg čiste plače še davek ter obvezne dajatve za socialno varnost, ki se odtegujejo zaposlencem (in ne vključuje dajatev, ki se dodatno obračunavajo od plač in ki bremenijo delodajalca). Nadomestila plač so zneski, ki skladno z zakonom, kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi pripadajo zaposlencem za obdobje, ko ne delajo, v kosmatem znesku, ki bremeni podjetje in do katerih vračila podjetje ni upravičeno (nadomestila za določeno število dni odsotnosti zaradi bolezni v breme delodajalca, letnega dopusta, praznikov in drugih upravičenih razlogov).